

Til
Skedsmo kommune
PB 313
2001 Lillestrøm
postmottak@skedsmo.kommune.no

Lillestrøm, 8. februar 2013

SLF Lillestrøm og omegn med innspill til kommuneplanen i Skedsmo

Vi viser til kommunens e-post av 26.11.12 ang revisjon av kommuneplanen i Skedsmo kommune i medhold av plan- og bygningslovens §§ 11-12 og 11-13 jf § 4-1, med formell oppstart av arbeid med kommuneplanens samfunns- og arealdel (med svarfrist 12.01.13 for forslag til planprogram og 09.02.13 for innspill til endring av kommuneplanen). Vi takker for muligheten til å kunne bidra med våre kommentarer. Som lokallag til Syklistenes landsforening er det nærliggende å begrense vår høringsuttalelse til noen utvalgte punkter med vesentlig betydning for sykkeltrafikken. Samtidig ønsker vi å vise til den store betydningen som økt sykling kan få for mange andre tema i kommunens planarbeid, særlig folkehelsearbeidet og miljø-/klimautfordringer.

Syklistenes Landsforening (SLF) er en landsomfattende, ideell organisasjon som arbeider for mer og tryggere sykling – både nasjonalt og lokalt. SLF har lokallag over hele landet og [SLF Lillestrøm og omegn](#) (SLF LOO) ble stiftet mai 2011. Vårt mål er å gjøre Lillestrøm og omegn enda bedre for sykkeltrafikk ved å jobbe bl a for sammenhengende, skilte sykkelruter inkl helårsvedlikehold av disse. Vi fungerer som høringsinstans i Skedsmo kommune. Men vi prøver også på annen måte å synliggjøre sykkelforholdene og muligheten for mer sykling i Lillestrøm og omegn, bl a ved egne arrangementer som kampanjen [Vintersyklist søkes](#) og andre aktiviteter - og ikke minst i dialog/ brev til kommunens ledelse og administrasjon.

Lillestrøm ble 2012 for tredje gang kåret til [Norges beste sykkelby](#) i brukerundersøkelsen *Syklist i egen by*. Som lokale syklistar deler vi gleden med prisvinneren, men samtidig ser vi muligheter (og på enkelte områder også et stort behov) til å forbedre sykkelforholdene i kommunen. På møte med ordføreren ble vi oppfordret om å komme med konkrete innspill og har oktober 2012 sendt et brev til rådmannen med [10 tips til å bli en enda bedre sykkelby](#). I dette brevet tar vi opp en rekke aspekter som etter vår mening også kan nevnes i kommunens plandokumenter, enten i kommuneplanen selv eller i egne temaplaner (sykkelstrategi?). Vi viser også til vårt innspill ang sykling og trafiksikkerheten i vårt brev i november 2012. For syklistar (som alle andre myke trafikanter) er sikkerhet og opplevd trygghet veldig viktig – ellers risikerer kommunen å få flere bilister...

Som samferdselsminister Marit Arnstad sa på sykkelkonferansen i Trondheim høsten 2012: *Sykling må alminneliggjøres!* SLF LOO ser et stort potensial til å jobbe helhetlig med sykkelforhold i en ”kommune i vekst”. Vårt lokallag har i denne sammenheng særlig fokus på tre områder: å fremme barn og sykling, tilrettelegging for vintersykling og ikke minst sykling som folkehelse- og miljøtiltak. Alle disse aspekter ønsker vi å kommentere i det følgende.

Ifølge planprogrammet for kommuneplanrevisjonen

”ligger hovedgrepene i gjeldende Kommuneplan 2011-2022 i det alt vesentlige fast... og tas ikke opp til full revisjon. Enkelte punkt er også av mer teknisk art som krever spisskompetanse, og egner seg ikke for bred medvirkning... Noen revisjonspunkt, slik som bl.a. folkehelse og overordnet sykkelnett, er derimot nye. Medvirkningsopplegg rettet mot større deler av befolkningen vil derfor mest sannsynlig konsentrere seg om disse.”

I vår ”medvirkning” vil vi da altså i første omgang konsentrere oss om disse to revisjonspunkter. Vi begynner med pkt 12 i planprogrammet, et ”overordnet sykkelnett”. Tematikken konkretiseres i planprogrammet med hele to setninger:

”Det søkes samarbeid med nabokommuner for å planlegge å etablere et overordnet sykkelnett, og fjerne flaskehals på ”vanskelige” strekninger. Utredning: Arbeidsmøter med nabokommuner, hvor arbeidsgruppa sammen med nabokommuner og sykkelorganisasjoner kartlegger aktuelle strekninger.”

SLF LOO er glad at syklingen nevnes som et eget revisjonspunkt og er selvfølgelig positive til et samarbeid med kommunen/e for å kartlegge aktuelle strekninger. Umiddelbart vil vi f eks nevne forbindelsen Skedsmo-Gjerdrum som ville åpne for at befolkning fra Gjerdrum kunne sykle til Lillestrøm og man samtidig ville få til bedre inngang i Romeriksåsene. Videre vil det da lettere kunne sykles til Frogner via Hekseberg. En annen forbindelse som bør skjøtes er Sørumsand-Fetsund. Vi er sikre at det finnes gode oversikter i planavdelingen til både Skedsmo kommune og nabokommunene over strekninger som mangler og/eller kunne forbedres. Så her er det vel bare å sette i gang...

I denne sammenheng vil vi gjerne rette kommunens oppmerksomhet på den faglige diskusjonen om sykkelspressveger. Disse defineres som ”høystandard og sammenhengende sykkelveg forbeholdt syklist og tilrettelagt for rask og direkte sykling over lengre avstander” (1). Slike veger gir bedre fremkommelighet, sikkerhet, trygghet og komfort og kan bidra til at flere velger sykkel på arbeidsreiser på opptil 20 km. SLF LOO kjenner til lokale syklist fra Skedsmo som allerede i dag pendler med e-sykkel til Oslo (riktignok ikke i vinterhalvåret, jf nedenfor). Men en sykkelspressveg fra Lillestrøm via Lørenskog til Oslo kunne bidra til en enorm økning av arbeidsreiser på både vanlige sykler og e-sykler. Også andre strekninger kan være aktuelle, f eks Fetsund – Lillestrøm. Selvfølgelig kan slike tiltak ikke sees isolert fra f eks sykkelparkeringsmuligheter ved Lillestrøm togstasjon (per i dag er det vel ingen som ville parkere sin e-sykkel ved Lillestrøm togstasjon - i hvert fall ikke to ganger...☺).

Vi vil bare tilføre at det i tillegg til utbyggingen av et overordnet (sammenhengende) sykkelnett (på tvers av kommunegrensene) selvfølgelig fortsatt finnes delstrekninger internt i Skedsmo som etter vår mening skulle prioriteres. Her tenker vi særlig på strekninger som har betydning som skoleveier. Også her kommer vi gjerne med innspill!

Som nevnt i innledningen gjennomfører SLF LOO i disse dager en kampanje der 13 vintersyklister sjekker kommunens sykkelvegnett i perioden januar til mars 2013. Det er uten tvil at et bedre (overordnet) sykkelvegnett er bare så god som drift og vedlikehold av nettet er/ blir! Med andre ord: Det hjelper lite å bygge ut sykkelvegnettet hvis dette ikke følges opp med tilstrekkelig drift og vedlikehold av anlegget! Også her bidrar vi gjerne med konkrete tanker – i april 2013 skal vi f eks levere sluttrapporten fra kampanjen ”Vintersyklist søkes”. Her vil vi bare nevne at de fine rødmalte sykkelfelt i Lillestrøm og omegn er lite synlige (brukbare) i disse vinterdager... Planleggingen av nye sykkelveger skulle altså ta hensyn til dette! Enten det sikres at også sykkelfelt brøytes slik at disse kan brukes om vinteren - eller det vurderes andre løsninger som separate (gang- og) sykkelveger.

Ved siden av planleggingen (og byggingen!) av flere og bedre sykkelveger så mener vi at kommunen skulle ha fokus på sykling også i f m andre temaer i kommuneplan. Sykling kan f eks få en stor betydning for kommunens folkehelsearbeid. Med dette har vi kommet fram til det andre revisjonspunktet som ifølge kommunen ”egner seg for bred medvirkning”. Vi mener at folkehelsematikken ikke bare ”egner seg” for bred medvirkning, men forutsetter bred medvirkning av befolkningen... En konkret måte å med-/ påvirke (egen og) folkehelsa er rett og slett å sykle mer! Vi tillater oss å sitere fra den nasjonale sykkelstrategien (ii):

”Fysisk aktivitet er blant de viktigste helsefremmende faktorene og inngår som del av folkehelsearbeidet... Tilrettelegging for aktiv transport vil også være et viktig bidrag i folkehelsearbeidet.”

Vi håper derfor at kommunen husker sykkeltiltak i sitt framtidige folkehelsearbeid!

Avslutningsvis ønsker vi å minne på at en økt sykkelandel vil ha mange flere positive effekter på lokalmiljøet, f eks med tanke på støy, luftforurensing, CO2-utslipp, arealbruk med mer. SLF LOO synes derfor at økt fokus på sykling kan ha mye større betydning for revisjonen av kommuneplanen i en vekstkommune som Skedsmo. Vi håper derfor at man ikke bare prøver å *fjerne flaskehalsen i et overordnet sykkelnett...* Ved siden av folkehelsearbeidet tenker vi her først og fremst på utfordringer beskrevet i kap 3.8 om *energi og klima*. Men vi mener at ”kommunen med landets beste sykkelby” kunne utnytte potensialet for mer sykling også når det gjelder arbeidet med visjonen for kommunens langsiktige utvikling/ byutvikling (kap 3.1/ 3.4). I det hele tatt så savner vi en mer helhetlig fremgangsmåte når det gjelder planlegging og tilrettelegging for mer og bedre sykling i Skedsmo kommune (jf også vårt brev til rådmannen fra okt 2012).

I samfunnsdelen til Kommuneplan 2011-2022 nevnes sykkel bare på tre steder, bl a i kapittel 7 om det ”urbane Skedsmo”. Her ønsker man å *forsterke gang- og sykkelvegnettet med korte, direkte og trygge ruter* som skal også få en funksjon for kommunens *sammenhengende grønnstrukturnett*. Ifølge kap 8 om *miljø, klima, energi* skal målet om redusert *utslipp av klimagasser fra mobile kilder* oppnås bl.a. ved en reduksjon av bilreiser og økning av sykkelreiser med 20 %. Økt sykkelandel skal oppnås ved å ”legge godt til rette for sykling og gange”. Men hvordan gjør man det? Ifølge kommunens Energi- og klimaplan fra 2011 skal et

forsterket gang- og sykkelvegnett påvirke reisemiddelvalget bort fra personbil. Tilrettelegging for sykling defineres i denne planen slik:

- (1) Bygge ut gang- og sykkelveier for gjennomgående sykkelruter
- (2) Innføre bysykkelordning i Strømmen og Lillestrøm og etter hvert Skedsmokorset
- (3) Gjøre flere sykler tilgjengelige for kommunalt ansatte
- (4) Vurdere belønningssystem for ansatte som sykler eller går
- (5) Gjennomføre ”Gå til skolen”-aksjoner (”Klar-ferdig-gå”-konseptet for grunnskolen)

Vi mener at denne listen mangler tiltak, samtidig som en del tiltak ikke følges opp i tilstrekkelig grad. Har kommunen innført et belønningssystem for ansatte som sykler (eller går)? Bysykkelordningen som ikke skal koste kommunen noe (reklamefinansiert) og som kommer i 2013 er etter det vi vet begrenset på 5-6 stasjoner i Lillestrøm... Hva med vintersykling? Hvordan sikrer kommunen at de fine rødmalte sykkelfelt er synlige og brukbare når vinteren og snøen kommer? Hva med sykling til skolen? Reisevaneundersøkelser viser at sykkelandelen blant barn og ungdom i Norge går tilbake. Er dette også tilfelle i Skedsmo kommune? Hva slags data har kommunen til å kunne planlegge bedre tilrettelegging for sykling (sykkeltellinger)? Har kommunen noen ganger telt sykkelparkeringsplasser i miljøgata på Strømmen, og hvor skal man egentlig sykle i denne miljøgata (i kjørebane med bilene og på fortauet med fotgjengere)? Slike og flere aspekter skulle etter vår mening konkretiseres i et eget overordnet plandokument, en egen sykkelstrategi... Planen ”Sykkelbyen Lillestrøm/ Strømmen” som ble utarbeidet av Asplan Viak AS i oktober 2005 kan her ev danne et utgangspunkt, men krever sikkert en oppdatering...

Den raske befolkningsveksten i Skedsmo gir store utfordringer – også med tanke på transportbehov. Vi mener det er ønskelig og realistisk at sykling (sammen med gåing og kollektivtrafikk) kan ta veksten i persontrafikken. Vi ønsker kommunen lykke til med det viktige arbeid rundt revideringen av kommuneplanen og håper at vi også i framtiden kan samarbeide tett rundt sykkelrelaterte spørsmål!

Ta gjerne kontakt per mail til lillestrom@syklistene.no!

Mvh
Styret i SLF Lillestrøm og omegn*
www.slf.no/lillestrom

* Brevet er godkjent og ekspedert uten underskrift (kun per mail til postmottak@skedsmo.kommune.no)

ⁱ Sørensen, M. (2012): Sykkelekspressveger i Norge og andre land - Status, anbefalinger og erfaringer, TØI-rapport 1196

ⁱⁱ Statens vegvesen (2012): Nasjonal sykkelstrategi – sats på sykkel – Grunnlagsdokument for NTP 2014-2023, Vegdirektoratet